

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—,
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 1.20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM

:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, 18. SRPNJA 1914.

BR. 57.

NAPRED U BORBU!

Dne 21., 22., 23., ov. mj. — utora, srijeda, četvrtak — pohrlit će izbornici grada i sela da dadu svoj glas za predložene narodne sloge.

Pohrlit će u te dane na biralište svaki čestit pravaš, da glasjuć za predložene narodne sloge dađe izražaja svoje privrženosti pravaškoj misli i povjerenja te ljubavi pramatičnom nam zastupniku dru. Anti Dulibiću.

Bit će to dani narodnog slavlja, dani pobjede hrvatske misli nad tuđjinskim srbstvom, dani slavadobica šibenskog ponosa, šibenskog značaja nad nametnicima, špekulantima, gulikožama narodnjima.

Svi naprezaji ostat će uzaludni. Pohlepna nema o toj krši uzalud zub svoj krši. Svi nasrtaji pohlepnog nametničtva, svi naponi smutljivaca razbit će se o neslomiv značaj šibenčana.

Živuču u varanju i od varanja, i za sutrašnju svoju skupštinu poslužiše se varkom podpisujuć „izborni odbor stranke prava“, i ako u onom skupu samoživaca, razdirača i afarista pravaša nema. Srpčad poslužila se ovim nedostojnim sredstvom, ovom varkom, jer zna da pred narod pod srbskim imenom nesmiju izići, da bi ih narod raznesao ko vjeter pljevu.

Marko Stojić u otvorenom pismu našem uredniku iziće srbstvo i srbskog kralja Petra. Mi smo slavili srbste pobjede nad Turčinom, ali dotle i dalje ne. U ovim našim krajevima mjesta je samo hrvatskoj misli; srbstvo preko Drine i preko Lovčena.

Koji će šibenčanin dozvoliti da se srbstvo za volju upropašćuje naš grad, naša občina? Radi srbstva da mi izručimo občinu Krstelju i njegovoj bandi, da izručimo naše krvave trude jednog bandi narodnih krvopija, čovjeku kome se sam Stojić prijetio smrću, jer upropastio Šibenik i šibensku občinu?!

Ružnu su igru zaigrali neka gospoda advokati, ružnu i za njih vrlo pogibeljnu. Onaj tko se stavlja protu narodu, onaj tko sije u narod smutnju i kavgu; tko ganja rođene sinove ovoga grada i občine te izazivlje svadje i krvoproliača — taj mora da bude spreman, da nosi i posljedice takovog svog djelovanja. A ta gospoda advokati — to mogu biti uvjereni — neće dugo čekati, da požrenju što posijati.

Pučanstvu stavljamu živo na srce mir i bratski sklad. Ni vras sa glave nesmije biti dirnuta nijednom šibenčaninu. Za djela kojeg zavedenijaka nosit će odgovornost vodje i uzročnici ove smutnje.

Pohrlimo svi na biralište, svjestni da vršimo svoju dužnost i kao Hrvati i kao šibenčani. Gradjani i seljani, svi oni koji dišu hrvatstvom i osjećaju za naš Šibenik, svi neka pristupe na biralište!

Bog pravde je sa nama. Napred dakle u borbu da odkrijemo golotinju neprijatelja hrvatstva, dušmana Šibenika. Napred oduševljeno i složno! Pobjeda je naš šibenčana, jer sa nama su: **Bog i Hrvati!**

ŠIBENIK ZA NARODNU SLOGU.

Donosimo snimku veličanstvene povorke nakon skupštine dne 12. ov. mj. Povorka je snimljena, kada je prolazila obalom. Prvi redovi bili su kod perivoja, dočim sredina povorke nalazila se kod Jadranske Banke, dokle je fotograf mogao zahvatiti, a kraj povorke bio je pred kavanom „Miramar“. — Oduševljeno mnoštvo klicalo je narodnoj slozi, Hrvatskoj, narodnom zastupniku Dru. Anti Dulibiću, Dru. Iljadici, a protu smutljivcima Krstelju i njegovoj srbskoj družini.

Stojić negda i sada.

U br. 4 „Mojeg svetla“ dne 3 ožujka 1907. Marko Stojić pisao je, kako je bio protivan da se Drinković imenuje stalnim občinskim liječnikom.

„Ja sam se protivio — veli Stojić — ne za zlo već za dobro, s razloga s kojih se i g. Kulić i Don V. Škarpapa naravno i ja tužio, da ne vrši povjerenu službu, te sam predlagao Krstelju: nek Drinković učini osnovu po kojoj će pohoditi sela i za službu u gradu, nek po istoj radi 3-4 mjeseca, nek pokaže radom da občina ima liječnika u gradu i selu, da ću ja sam za to glasovati; na to je Krstelj odgovarao: ja bi za prijatelja sve učinio; ti bi htio voditi občinu idealno. Krstelj nije htio popustiti i ja sam morao dva put bježati iz Šibenika.“

Ovo je sam Stojić pisao pred 7 godina. Ona je bio spreman Drinkoviću dati rogu, jer nije vršio povjerenu mu službu u občini; on je onda dvaput bježao iz Šibenika, jer je Krstelj htio da se upravlja občinom ne idealno nego špekulantski. Stojić dakle imao je onda pred očima u prvome redu dobro občine. A zašto mu dobro občine nije i sada u prvome redu pred očima? Zašto mu je sada pred očima u prvome redu srbstvo Drinkovićevo, a 1907. nije mario za Drinkovićevo pravaštvo?

Zašto da se radi srbstva upropasti naš grad, naša občina?

Stojić je rekao, da bi Krstelj mogao biti prvi prisjednik, kada bi on bio načelnik. A Stojić je rekao, da bi Krstelja trebalo ubiti, jer upropastio občinu šibensku.

Radi srbstva, je li Marko Stojiću, mi bi danas morali dozvoliti, da onaj varalica i špekulant opet dodje na občinu? A 1907. Marko Stojić nije tako mislio. Zašto danas drugčije misli; zašto danas hoće sam da nam nametne onog nametnika, silnika, kako je onda Krstelja zvao?! Zašto?!

„Nije bilo važnije zgode, da se ntiesmo natezali. Krstelj je skrivititi karata namicao novu magjarsku politiku, temu sam se ja u prvom početku opirao, o kojem bi mogao dvie liepe zgode pripoviditi, koje karakterišu pitanje i iskrenost novog kursa, ali ostavljam za drugu zgodu.“

To veli Marko Stojić u spomenutom „Mojem svetlu“. Krstelj je dakle onda tjerao magjarsku politiku, ili bolje magjarsko-srbsku; danas isti Krstelj tjera srbsku politiku, koja je zapravo srbsko-magjarska — dakle ista 1914. kao i 1907. Danas je onaj isti kurs koji bio onda sa riječkom rezolucijom. Ona je ta politika bila neiskrena; a danas je zar iskrena? Nije li to ona ista politika koja naružala onu ruku koja pucala u ge-

nerala Varešanina, velikog Hrvata i još većeg prijatelja Marka Stojića, i ruku koja pucala u Franju Ferdinanda, prijatelja Hrvata, s kojim, žao nam je, Marko Stojić nije imao prilike sklopiti ono prijateljstvo koje ga vezalo uz generala Varešanina?

„Još prosinca 1905. rekao sam Krstelju: budem li budućih izbora za carevinsko vijeće u prvim redovima, sve se bojim, da ću se najprvo boriti protu dr. Trumbiću.“

Tako Marko Stojić 1907., a 1914. hoće da dignje avokate Krstelja, Makalu, Bakotića, Subotića, sve same prišepetlje Trumbića, zakletog dušmanina Šibenika.

Marko Stojić diže se protu sporazumu stranke prava sa starijima narodnjacima. A god. 1907. dobacivao Stojiću Drinkoviću, da je zaniekao pravaška načela. Stojić je na to u „Mojem svetlu“ br. 4. odgovarao slijedeće:

„Sve ste na dlaku pogodili, samo s razlikom, da onda nije bilo govora o riečkoj resoluciji i našoj „dragoj braći ungarežim“, te kao danas pristajem uz „Hrvatsku stranku“ kao sjedinjeni pravaši i narodnjaci. Samo ovakovu „Hrvatsku stranku“ sam poznavao i poznajem i danas, u u kojoj sam bio, jesam i biti ću pravaš. Ali koje ste Vi stranke, neznate;

čutite kao lovci; tamo se slažete čisti, nečisti, pravaš, bez hrv. drž. prava, rezolucionaš...“

Dakle Stojić je g. 1907. bio za sporazum pravaša i narodnjaka, a bez Trumbića. Mi smo evo taj sporazum, za občinske izbore, utanačili, a Stojić ode među one koje je nazivao pravašima bez hrvatskog državnog prava, dakle Srbima i ungarežima.

U br. 3. „Mojeg svetla“ nadalje je u istoj stvari pisao slijedeće:

„Nek ne misle gospoda, da će oni biti zastupnici i pripadnici riečke rezolucije, a da ovamo niti občinsko vijeće niti narod ne znade, da su oni zastupnici koji podupiru Magjare obmanjuć sebe i narod da je to put hrvatskog spasenja. Morati će kazati narodu, da su oni one politike, koja bi sjedinila Dalmaciju sa Hrvatskom, ne da Dalmacija bude slobodnija, nego da bude robinjna magjarske vlasti kao što je danas Hrvatska i Slavonija.“

Krstelj i drugovi i danas su veliki prijatelji srbsko-magjarske sloge. Drinković je gostio riečanskog popa Valerijana Pribičevića, koji sa svojim bratom i drugim Srbima podupiru magjarsku politiku u Hrvatskoj. Stojić se danas slaže sa Srbima, slaže se dakle sa magjaronima i neće biti nikakvo čudo ako ga vidimo da i samom Sklerlecu i sličnim magjarskim sluganima ljubi skute i koljena.

Stojić je 1907. ustajao protu Krstelju kao silniku i nametniku. Stojić je onda u svom letku „Moje svetlo!“ izmedj ostaloga pisao i ovo:

„... plaćenici (Sirovica) kleveću mene za podići čovjeka njima prostog gospodar, a Šibeniku i okolici prostog nametnika... Zar je zbilja Šibenik upokoren time, jer se je na čelo obč. uprave uvukao tuđi čovjek, kroz prozor, jer nije smio kroz vrata? Tko tako čini, mora izići kud je i ušao, a kad nitko to u Šibeniku nesmije da kaže, eto kažem ja. Eto, ja ću još jednom ustati protu sili i nametništvu, protiv ljudi koji se niesu borili za dobro občine, već za svoju čast i gospodstvo... Ne ustajem radi sebe, već za moje rodno mjesto... Eto ja probijam led, jer neću, da Šibenik ponizuju neki stranci nametnici i plaćenici.“

Krstelj je dakle onda za Stojića bio stranac, tuđi čovjek, silnik, nametnik. Ipak se on eto složio sa tim strancem i nametnikom protu nama šibenčanima!

„A da vas pitam doture — veli Stojić Krstelju u spomenutom „Malo svetla“ — i vaše soldatiće, koje ste vi stranke; Vi ćete reći: „mi smo, brate, kameleoni, vidimo na dvie „bande“, na bečku i peštansku.“

„Što je trebalo — kaže dalje Marko Stojić u spomenutom svom letku — mene poznivati, da sam slabo upravljao jednim trgovačkim poslom (prodaja vina u Trstu), a podizati čovjeka koji je svojim sa-

vjetom sve skrivio i na mene nabacio skoro po'ovicu štete... Što je trebalo, da plaćenici i moju obitelj diraju... a podizati čovjeka koji je silom htio mene pred trgovačkim svimom propalicom pokazati i zločom jedinom prostača htio mene obružiti!

Tog čovjeka podiže eto Marko Stojić sam.

Stojić se danas diže proti sporazumu pravaša sa narodnjacima, a g. 1907., kada se zavadio sa Krsteljem, evo što je predlagao i pisao u „Mojem svijetu“ br. 3:

„Ako vieće hoće, načelnikom ostaje Krstelj do budućih saborskih izbora; međuto valja nastojati, da se odrede trećina viećnika — za jednom umiriti sve Hrvate; odstupivše viećnike upodpuniti će se ljudima iz ljičičine frakcije i dati njim mjesta za dva prisjednika: ljude biraju i predlažu po volji, uvjetom da budu Hrvati. (Dakle ne Srbi ni Posrbice, kako to Stojić hoće danas!) Poslie saborskih izbora vieće bira šibenčana za načelnika, kojeg nadaje za zgodno i koji će htjeti i znati poštitvati političko mišljenje svih šibenikih Hrvata i da će občina svugdje biti zastupana samo kao hrvatska bez stranačkih boja... Za vrijeme saborskih izbora raditi će svi šibenski Hrvati složno za ljude, koji se nadju da najbolje odgovaraju interesima našeg mjesta, okolice i okolišnih občina, bez obzira na odluke koje organizirane stranke u Dalmaciji. U saboru ti ljudi neće se priključiti stranačkim klubovima, nego će neodvisno raditi i glasovati u saboru kao „Hrvatska stranka“ prije njenog razvika putem riečke resolucije t. j. kao ujedinjeni pravaši i narodnjaci, za ono što nadju korisno za narod a za sjedinjenje Dalmacije na temelju hrvatskog državnog prava i da će raditi proti svemu što bi bilo štetno za katoličku vjeru kao što će i raditi za ono što bude za istu korisno.“ Onda je Marku bilo i do katoličke vjere, a sada list njegovog gospodara Krstelja napada katoličku vjeru: sada Krstelj-Stojićevi agitatori viču „doli popovi!“

Stojić je dakle onda sasma bio zaboravio na pravaštvo i na stranku prava, on je pače dozvoljavao, da bude i ljičica načelnik i tko mu drago, samo da bude šibenčanac.

Nesamo to, ma je htio občinu kao hrvatsku bez stranačkih boja, dakle upravo ono što mi hoćemo. Ali on je htio i saborske izbore provesti na štetu stranke prava i pravaštva i birati zastupnike bez obzira na odluke stranke prava.

U svom letku „Malo politike“ 24. ožujka 1907. Stojić je pisao: „Dulibić i fureštarija htjeli bi možda slogu, ali tako da njima kremenjaci budu kao šibenčani sluge i držati njih u slogi za neimati njih protivne; eto takovu slogu bi htjeli, kao što su mene htjeli imati za poklopac.“

Evo, šibenčani se složili, i tako da šibenčani nikome neće biti sluge, složise se bratski, i u to kolo pozivali Marka Stojića, nudili mu i načelničtvo, sve, a on šeptrljao, da na koncu bude Krstelju poklopac.

Stojićev poraz u Zatonu. U Zatonu se Krsteljevci mnogo uzdali. Nade ih prevarise, jer zatonjani znadu dobro da im Srbi i oni koji u njihovoj službi nežele dobra.

Piše nam prijatelj 16. o. mj.: Došao sam danas u Zaton, da iztočim nešto pogodjena vina. Vozeći od Šibenika prema Zatonu usreo sam brod, a u njemu Marko Stojić sa četiri dolačanca, kao da se vraćaju sa pogrebom. Kad ja u Zaton, sjatilo se oko mene mnogo i mnogo zatonjana, te mi stadoše pričati o dolasku Marka Stojića.

Stojića, Krsteljevog izaslanika, dočekashe pašanac Roce Ševrdija, učitelj Miličić i Tona Živković. Pod murvom mnoštvo naroda, koga Stojić pozdravi, ali nitko mu se ne odavza i svi ostadoše sjedeći i šuteći kô mramor kamen. Nakon tako loše sreće, Stojić skupi tunju te se uputi prama brodu, da se povratu u Šibenik. Prošao je kraj istog sjedećeg mnoštva naroda, pozdravljao ga šešišom, ali nitko da bi se dignuo, nitko da bi mu ozdravio.

Učitelj zvonio, da sakupi djecu u školu. Djeca došla, ali učitelj ostavio ih u školi same, jer on morao na razgovor i na šetnju sa Stojićem.

Zamolise me zatonjani, da ostanem kod njih, što sam i učinio te im raztumačio, što hoće, da učine od nas Krstelj i njegova velikosrbska družina.

Položaj. Sa svih strana prostrane nam dolaze radostne vijesti o jedno-dušnosti naroda. Zast. dr. Dulibić, bio je u četvrtak u Rogoznici, Primoštenu i Krapnju, svugdje svečano dočekan.

Protivnike narod dočekuje svugdje sa prezirom. U četvrtak je bio Krstelj na Konjevratima, ali se nije smio pokazati svijetu, nego se zatvorio u kuću.

U četvrtak večer ponovno je u grad došlo do iskaza građanstva proti smutljivcima. Oružnici su odmah izpraznili Poljanu, zatvorili kavanu.

Prekapaju grobove.

Stojić je izdao jedan blatan letak, u kojemu vrijedja uspomenu blago-pokojnog viteza Šupuka i napada na njegove unuke. Ako je Stojić trebao reklame za svoju mlinicu, kojom misli Šupukovima konkurirati, bijaše izabrati dičnije sredstvo. Onim istim pravom kojim Stojić poslovne privatne stvari prenaša u izbornu borbu, mogli bi se i mi pozabaviti računima koje Stojić šalje i gonjanjem širomašnog svijeta po sudu radi sitnica.

PREDPLAČUJTE SE NA „HRVATSKU MISAO“.

Pitajte Marka Stojića, kako je ono bilo sa tustom Krsteljem i barakama. Pitajte ga, kako je obračunao sa Krsteljem radi trgovine vina itd. itd.

„Krstelj furešt, na silu načelnik, silnik u duši, koji na volju i želju naroda ne računa u svojoj sili za ništa...“

Krstelj silnik, furešt od pete do glave, koji mrzi svakog šibenčana do smrti koji u njegovo „vitezko“ do-stojanstvo dira...
Gdje ste šibenčani, gdje ste goričani, gdje crničari, gdje varošani, gdje građani, a gdje dolačani? Nieste nikad trpili da vam furešti silnik zapovjeda. Gdje ste glavari sela a gdje pristavi?“

„Ovakvo je Marko Stojić pitao u svom letku „Malo politike“ dne 24. ožujka, a danas evo mu odgovaramo: Šibenčani, goričani, crničari, varošani, građani, dolačani, glavari i pristavi, svi, svi smo tu, svi složni proti Krstelju silniku i nametniku. Evo nas, a Marko Stojiću, gdje si ti?!!“

Političke vijesti.

Rusija na Jadranu? „Srbobran“ piše: Misija šefa generalnog štaba ruske mornarice Rusina u Francuskoj prilično je bila uznemirila krugove Trojnog Saveza. I poptele su najraznovrsnije kombinacije o mjoj, Dotaklo se u tima kombinacijama pitanje Dardanela, na čijem je otvaranju za ratne brodove, pored Rusije i Rumunije, interesirana u veliko i Francuska, jer bi joj ruskocnomorsko brodovlje na Sredozemnom moru pomoglo očuvati premoć nad talijanskim i austro-ugarskim brodovljem.

I, razumije se, ako se u ovom pitanju ozbiljno hoće diskutovati, onda je u južno s njim u vezu dovesti i pitanje oslonca za rusko brodovlje u istočnoj polovici Sredozemnog mora, bez kog bi brodovlje teško moglo održati, osim ako bi mu Grčka otvorila svoje luke. Ako Grčka toga ne bi učinila, onda bi Rusiji ostala jedino uska crnogorska morska obala.

Iz informiranih krugova Trojnog Saveza pušta se vijest da je baš o tom bila riječ, pored drugih pitanja, na konferencijama šefa ruskog mornaričkog štaba sa francuskim vojnim krugovima.

U vezi sa otvaranjem Dardanela, koje će Rusija uskoro staviti na dnevi red, Rusija je izvršila potrebne predradnje da se utvrdi na Crnogorskoj morskobojali.

Za flotu stanicu bila bi zgodna luka barska. Sa troškom od 30 miliona franka dala bi se izgraditi iz nje odlična ratna luka, u koju bi moglo stati dvanaest velikih ratnih brodova i srazmjern broj malih. No barska luka je preblizu austrijskoj granici, Splicu. Zato se drži zaliv noćki, koji je udaljen pet kilometara od Ucinja, a leži južno od Bara daleko 9 morskih milja. Troškovi za uređenje ove luke ne bi bili toliko veliki, ona bi mogla primiti jednak broj brodova kao i barska, dalje je od austrijske obale, zgodnija za polaganje mina a okružena vrhuncima, na kojima bi se dali izgraditi odlični forovi. Zato bi bila odlična baza za flotu.

U upućenim austrijskim krugovima ističe se za zadovoljstvom kako je Austro-Ugarska dobro predviđjala razvika budućih događaja, kad je sprječila izlaz Srbije na Jadransko More. Da to nije učinila, Rusija bi imala veći i bolji izbor baza za svoju flotu.

U koliko su ove informacije tačke pokazale se uskoro, jer se tvrdi da Rusija ne će ljuto otežati s pokretanjem Dardanskog pitanja.

Zašto je Italija mobilizirala. „Avanti“ tvrdi, da je saziv rezervista usledio jedino obzirom na događaje u Albaniji. Talijanska vlada saznela je za velike pripreme A.-Ugarske u Dalmaciji, gdje je navodno sabrano 20.000 vojnika. Za to je i novi talijanski šef generalnog štaba državo potrebnom djelomično mobilizaciju. I događaji u Abesiniji igrali su ovdje svoju ulogu. Sedma topnička pukovnija u Piacenzi brzojavno je dobila zapovied, da se stavi u ratno stanje. Pukovnija je jučer odputovala na jug. I posada u Caserti dobila je nalog, da bude spremna za odlazak. U Tarentu je sabran veliki dio talijanske ratne mornarice.

Iz Rima javljaju: Glede mobilizacije 120.000 pričuvnika uvjerava se odlučno s mjerodavne strane, da čitava mjera nema specijalne svrhe. Činjenica jest, da je izobrazba aktivnih čli mnogo trpjela neprestanim revolucionarnim agitacijama.

Nakon Hartwigove smrti u Beogradu. Vjesti o naumljenim protaustrijskim demonstracijama u Beogradu, ukazale su se kao neosnovane. Čitava uzbuđna o naumljenom atentatu na austro-ugarsko poslaničtvo

imala je upliva jedino na burzi. Isto tako su se pokazale neizpravne glasine, da će doći do protaustrijskih izkazna prigodom pogreba Hartwigova. Pogrebu je prisustvovala austro-ugarski poslanik barun Giesl sa poslaničkim osobljem ali nije nigdje došlo do kakove upadice.

Obzirom pak na glasine srbske štampe, kojima se sumnjiči baruna Giesla, da bi eventualno on bio otrovao Hartwiga, izdao je službeni srbski Pressbureau communique, kojim dementira sve vijesti, po kojima bi Hartwig bio umro nenaravnim smrću. Iztiče se, da je liečnički konstatirano, da je Hartwig umro od kapi i da je osim toga utvrđeno, da on na austrijskom poslanstvu nije ništa jeo ni pio.

Marko Stojić uzpisao se proti Magjarima i Nijemcima. A kada je on toliko proti Magjarima, zašto je u službi magjarskog parobrodarskog društva i širi njegove magjarske i njemačke tiskanice?

Domace vijesti.

† Nadbiskup M. D. Dvornik. „Hrv. Krna“ javlja: Brzojavka donosi veoma tužnu vijest, da je u Carigradu preminuo od kapi bivši zadarski nadbiskup preuzv. M. D. Dvornik.

Poblizje vijesti fale ali rek bi da smrt nije nadošla posve naglo, jer brzojavka donosi, da je prenešen bolestan i umro u bolnici austro-ugarskog konzulata.

Pokojnik, koji je običavao putovati u pratnji svojih sestara, kao da je ovaj put nešto slutio, te je uzeo u svoju pratnju jednog znanca kapucina i kažu, da je iz Carigrada namjeravao krenut kašnje dalje i pridružiti se hrvatskom narodnomu hodočašću u sv. Zemlju.

Obitelj Dvornik poznata je radi svojih bogoljubnih tradicija. Roditelji su mu bili pobožni, braća i sestre uzor kršćanskih duša. Jedan je pokojnikov brat Isusovac a jedna sestra živi kao kulodrica u Samostanu Benediktinaka u Zadru.

Visoki pokojnik bio je čovjek dobra srca i ljubio je naš crkvenonarodni amanet glagoljicu i za nj stekao velikih zaslug a i u Beču i u Rimu. Nu nemila ga je kob' pratila i posljedice prve kapi.

Bog mu dao vječni pokoj, a njegovim uciviljenim sestrama i ostaloj svojti naše najtoplije saučestuje!

Blagopok. nadbiskup Dvornik učio je neko vrijeme u Augustineumu i odane bilo pozvan u Zadar kao profesor bogoslovlja. Kašnje bio imenovan kanonikom župnikom u svom rodnom gradu Spljetu odakle je g. 1903. bio uzvišen na nadbiskupsku metropolitansku stolicu u Zadru, gdje je ostao do g. 1910.

Bilo mu je sada 68. godina. Neizbrisiva ostaje njegova uspomena u harnom hrv. narodu i svećenstvu zadarske nadbiskupije.

Komesarijat u Bosni? Nakon zadnje zajedničke ministarske konferencije razdružio se glas o vojnoj krajini u Bosni, no ta je vijest dementirana. Poslije priopćili se u političkim krugovima glasovi, da će Burian biti imenovan komesarom u Bosni i Hercegovini. Zatvoreni bosansko-hercegovački sabor ima se u najkraće vrijeme raspustiti na što će sadašnji ministar a latere Burian biti imenovan komesarom.

Možda će se i ova vijest dementirati — veli „Hrvat“ — kao i ona prva, ali značajno je svakako, što nakon obih ovih konferencija izbijaju na javu ovakve glasine. To znači, da se ipak nešto snuje za Bosnu, sad da li će to biti vojna krajina, komesarijat ili kakva treća nova slična ustanova, to je svejedno, jedno tek stoji, da se nešto snuje, a možemo unaprijed biti stalni, da će i to što se snuje, biti zlo, kao što je zlo bilo sve, čim su nas i Beč i Pešta darivali.

Obtužnica proti Seferu i Hercigonji. Izliša je obtužnica zagrebačkog državnog odvjetništva proti Jakovu Seferu i Rudolfu Hercigonji.

Jakova Sefera tuži drž. odvjetništvo, da je kanio počiniti atentat na banu barunu Skerlecu, a Rudolfa Hercigonju, da je „prigodom opetovanih sastanaka sa Jakovom Seferom pred istim zagovarao izvođenje atentata proti vladodržcima, a napose proti sadašnjemu banu dr. Skerlecu kao eksponentu grofa Tisze, pa da je naročito napućivao, da bi moglo doći do pomoći Srba

samo tako, da dodje do rata, a u tu svrhu da bi trebalo da najprije dodje do anarhije u Hrvatskoj, a do ove bi moglo doći, kad bi se ubijalo, t. j. kad bi se izvadjali atentati proti vladodržcima, kad bi se razvijao terorizam“ itd.

Zatim, da je Rudolf Hercigonja „u Zagrebu izpred više ljudi opetovano govorio i razlagao ideje nasinoga ostvarivanja sjedinjenja kraljevine Hrvatske-Slavonije sa kraljevinom Srbijom, naročito da u roku od par godina mora već po narevnom razviku doći do sjedinjenja Hrvatske i Hrvata sa Srbijom pa da je naša patriotska dužnost, da se za taj veliki momenat sjedinjenja izvede atentat, jer ako zasjedne na prijestolje, da će vladati absolutistički...“

Nadalje da je Hercigonja govorio i propagirao jedinstvo Hrvata i Srba, da bi Hrvati i Srbi sačinjavali jednu državu i to republiku, a kraljević Aleksandar da bi se odrekao prijestolja. Atentati bi imali da budu sredstvo, da se stvori u zemlji buna, a onda bi došla u Hrvatsku srbska vojska, a sa sjevera da bi Austriju napala Rusija i t. d.

Radi svega toga tuži ih drž. odvjetništvo zbog zločinstva pokušanoj potajnoj umorstva, i to Sefera kao neposrednog počinioca, a Hercigonju kao sukrivca. Nadalje Hercigonju radi zločinstva veleizdaje.

Štičice iz Drništa: Primamo: „Gospoda i inteligencija“, kako sebe nazivaju članovi občinske opozicije, zar će pobiti činjenicu kada je već gotovo djelo, da svojoj čitovnici ne će promijeniti ime, a da i oni na inkant ne podju? Pisala je jednom i to nedavno „Hrv. Misao“ o propasti amonšnje hrvatske čitovnice, ali samo, da je pokueštvo otišlo na dražbu, a danas mi je javljati, da je i hrvatsko ime istu sudbinu doživjelo, jer se čitovnica ime zove hrvatskom, već samo narodnom i tim je propalo občini 700 Kr., koju je svotu čitovnica obćini dužna, te je uprav za to i hrvatsko ime izmijenjeno.

„Gospodo i inteligencija“, snago izobrazbe i imućstva“ sramite se više ovim nazivima zvati. Do sada ste bar po govoru bili gospoda i inteligencija, ali ste ovim čim-nom pokazali, da ste mišad koja po tlu gnizje i izobrazbom i imućstvom.

Obćinsko Vijeće, koje je za danas sazvano, teklo je mirnim putem sve do sedam sati na večer dok se ne ukaza u vijećnicu dr. Granda u sasvim blagoslovenom stanju. Do podne dolaze vijesti, nego je čekao dok mu sasvim zadare jagodice, a nos naburbi kao bubrig od... I s tim i takovim elementima ovdje se mora boriti! Zalostno! A da pada još ljepšu sliku svoje prisutnosti duha, obružen zvižducima prisutnog građanstva, ne pogodi trijezan na prava vrata nego ga dr. Brožurica provede kroz zahod.

Za Družbu sv. Ćirila i Metodaa. Iz Petrovopolja primamo: Dne 14. t. mj. prigodom krstnice revnog župnika u Gradcu, poštovanog O. Bone Barčevića, bi sakupljeno među odličnim gostima za scforn Kr. 12 za našu družinu, koji iznos bi odpravljen u Opatiju. Živili darovatelji!

Osude u Metkoviću. Pišu nam odane 16. ov. mj.: Danas su osudjeni pred mjestnim poglavarstvom mediciner Dojini, trgovac Popovac i još nekoi radi pucanja po noći i pjevanja srbskih pjesama, te poklika „živla Srbija, živio kraj Petar“. Osudjeni su na 10 kruna globe svaki. Na 13/7 bili su osudjeni neki mladići pravaši po 14 dana zatvora a bez da su i najmanje krivi, na primjer Ivan Jelaš nije ni bio u tučnjavi, već samo što se je približio, bio je uapšen i sutra dan osudjen na 14 dana zatvora. U oružničkoj prijavi stoji da su Srbi i posrbice vikali: „doli Austrija!“

TISAK ZA ULJE

uz jeftinu cijenu prodaje se. Tisak je u dobrom stanju. Obratiti se na MARKIOLA KURSARA u Prvic-Šepurini.

„Gdje je Krstelj i njegova žena - tu ja i moja žena ne možemo biti“.

Ovo je Marko Stojić govorio i do pred petnaest dana. A ipak se Marko Stojić sa Krsteljem srepio.

„I što vidi Šibenik poslie svega? Da silnik i plaćenici nijesu još povukli svoje rožine u smrdljive kuteve laži i klevete, da ih sviet dalje ne gleda, već se još i dalje nameću za šibenske gospodare. Tudjin, stranac, furešt oholo prkosi dalje i ne boji se... A bili se ove gladne uši u prosvjetljenoj občini i uru držali na nogam poslie svega što se u Šibeniku dogodilo? Nebi ni časak; u Šibeniku vidimo anarkistični posmjeih i mjesto pasti u svoje blato, ljudi se za prkos više dižu i izazivlju; jest, ovo je izaziv, i Šibeniku još furešt sa revolverom u ruci kaže: ne bojim se. *Dolje hajduci, koji jurišate na volju i mir svih šibenčana i okolice, dolje smuljivci koji ste usmrdili sve gdje god je vaša prkosna nametnička volja doprla!*“ (Ovako je vikao i kličao Marko Stojić dne 24 ožujka 1907. u svom letku „Malo politike“).

Grad i okolica.

GOSPODU PREDPLATNIKE molimo, da se sjetite svojih dužnosti te nam čim prije pošaljite predplatu.

Novi doktor. Gosp. Petar Žarković bio je danas promaknut na sveučilištu u Gracu na čast doktora prava. Vrlom našem sugradjaninu srdačno čestitamo.

Krešimirovom Sokolu poklonio je g. Kužina Sava K 2 da počasti uspomenu pokojnog Jakova Stojčića.

Ubožkom Domu poklonila je obitelj Graovac iz Rogoznice kr. 5, da počasti uspomenu p. Irene Rochlitzer u Trstu. Uprava najljudnije zahvaljuje.

I soba sa pokuštvom iznajmljuje se od 15. srpnja. Posebni ulaz. Upitati se u „Hrv. Zadrudnoj Tiskari“.

Novi bačvarski majstor u Vodicama

FRANE RADETIĆ iz Kastva u Istri.

Dajem na znanje poštovanom občinstvu Vodica i svoj okolici Šibenika, Skradina, Zlarina, Prvič-Luke, Šepurine, Zaton, Tribunja, Tijesna, Jezera, Murtera, Betine, Zlosela itd., da sam moju radnju bačvarsku primio iz Kastva u Istri u Vodice. Imam četiri radnika, radnju sa svim modernim sudovima, to jest bačava, gotovih čabrova, maštela, karatela, vinopritakača, vidara i svake vrsti sudova na barile, po zahtjevu svake veličine. Isto držim skladište obruča, duga, jelovih, smrikovih od svake veličine itd.

Cijene umjerene tako da se ne boji nikakve utakmice.

Prodaje se bezodvlačno vrlo lijepa kuća na tri kata

u ovom gradu, u najljepšem položaju sjajan vid u široku ulicu i na more, sa tri konobe i sa svim modernim konfortom. Umjerena cijena, eventualno i na obroke.

Za dalnje obavijesti obratiti se gosp. Ant. Cosolo (brijački salon).

PUTNIK ZA DALMACIJU

za jednu hečku eksportnu kuću po mogućnosti za sitničarije prima se odmah. Uzima se u obzir samo vješta čestita osoba.

ADRESA:

ROSENBERG
Hotel Troccoli - Split.
Beč VI., Mariahilferstrasse 170.

Kuća u Varošu

na lijepom položaju i na čistu zraku, na glavnom putu, prodaje se. Kuća je na tri kata, na trećem katu terasa. Kuća ima dvorište, a u dvorištu mala kuća te poseban dvor i vrt.

Cijene su umjerene. Poblize obavijesti kod uredništva.

PRŠUTA
PRVE VRSTI
PRODAJE PO K 2.60 KG.
NIKO JURKOVIĆ
SKRADIN.

Na znanje onima, koji sebe ili djecu na život osigurati žele. Prije nego se osiguraju kod tuđih zavoda, neka dadu prvenstvo našem jedinom domaćem zavodu

„CROATIA“

koji ima razne cijenike uz povoljne uvjete; razjašnjenja i upute rado daje Zastupstvo

KOPANI & MILKOVIĆ
ZADAR DALMACIJA.

Zavod takodjer preuzima osiguranja proti požaru.

P. T.

Častimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davna osnovali klesarsku zadrugu pod naslovom:

KLESARSKA ZADRUGA
registrirana na ograničeno jamčenje U SPLITU.

Zadruga obavlja svakovrstne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjete. Osobitom preciznošću izrađuje žrtvenike, balaustre, krstionice, nadgrobne spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je obskrbljeno sa mramornim materijalom, takodjer mramornim pločama za pokuštvostvo. Buduć je ista providjena izvrstnim radnim silama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na podpuno zadovoljstvo gg. naručitelja.

Na zahtjev šalje nacрте, uzorke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom občinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama.

UPRAVA.

Svatko mora da pogodi!

400.000 i 200.000 franaha iznose glavni zgoditci
turskih srećaka.

6 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza.
475.000 odnosno 375.000 kruna odn. franaka i lira iznose svakogodišnji glavni zgoditci skupine 5 odnosno 3 izvrstnih srećaka.

13 odnosno 9 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza. Mjesečni obrok od K 4.— dalje. — Cijeni, naručnicima namijenjene su nagrade i premije!

Izjašnjenja daje i naručbe prima za „Slovensku i Hrvatsku Narodnu Stražu“

g. Valentin Urbančić, Ljubljana, 20.

U MILETIĆA

prve vrsti janjetine sa raznja

svake ure vruće. Ali tek kako se kuhinja smije je momci što vrte! Momci vam to rumeni, jer piju obilato mojeg

opola

prve vrsti, a na večer, kad idu leći, još po čašicu prošeka, i to sve dajem, jer momci su čisti i po tri puta na dan kuhinju peru, da se gospodar sve smije, što oni to rade.

Štovano občinstvo! Prosto je svakomu, da se sam o tome, osvjedoči. Vrata su svakomu otvorena. Mlade

prasetine

nisam ni spomenuo. U nedjelju u podne vruća i sjaji ko rožica.

Bire

prve vrsti, uvijek friške, jer svako dvije ure stavljam mraz, pošto prodajem dva hektolitra dnevno: serpentine u aparatu peru se svako pet dana za uzdržanje zdravlja.

Hladna jela

svježa, svake vrsti i u svako doba.

Štovanjem
Petar Miletić.

Dužnici - šaljite predplatu!

Poljodjelska Zajmovna Blagajna

Zadruga uknjižena na neograničeno jamstvo u Šibeniku.

Ukamačuje novac na uložne knjižice uz

5%

Raznovrstne, umjetnički izradjene koraljne uresne nakite izrađuje

RIBARSKO - KORALJSKA ZADRUGA U ŠIBENIKU.

Radiona i izlozi nalaze se na obali kraj perivoja.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati češ pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40⁰/₀ KALIJEVOM SOLI Ili KAINITOM
15-16⁰/₀ KALCIUMCIANAMIDOM
16-21⁰/₀ THOMASOVOM DROZGOM

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod potpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjžice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se izključivo kod potpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :- Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56.).

OBJAVA.

Dajemo na znanje p. n. Obćinstvu da smo otvorili prodaju:

živoga vapna

uz cijenu od kruna 2.60 za sto kg.

ugašenog vapna

uz cijenu od kruna 2. za sto kg.

sve franko tvornica Crnica-Šibenik.

Naručbe upućuju se na adresu BATTIGELLI e ROSSI - ŠIBENIK.

Sa veleštovanjem
Peć za proizvodjanje vapna
— u Šibeniku. —

AUTOGARAGE

NAJAM AUTOMOBILA.

Javljam p. n. obćinstvu, da sam otvorio

**Autogarage
i najam automobila**

novih, vrlo elegantnih, za 4 i 5 osoba.

Ciene veoma umjerene.

TELEFON Br. 61.

NIKO ROSSI.

Najprikladniji dar za svaku prigodu jest

**INGEROV ::
ŠIVAĆI STROJ**

kojim se može šivati, vezti i vrpsti.
Singer Comp. šivaći strojevi

dioničko društvo

ŠIBENIK, Glavna ulica.

OSIGURANJA ŽIVOTA

u raznolikim najnovijim, modernim i vrlo povoljnim kombinacijama preuzima jedini domaći osiguravajući zavod

„CROATIA“

Osiguravajuća zadruga u Zagrebu. - Utemeljena god. 1884.

CENTRALA: Zagreb, u vlastitoj palači, ugao Marovske i Preradovićeve ulice.

GLAVNA ZASTUPSTVA: Osijek, Rieka, Sarajevo i Ljubljana.

Podružnica u Trstu, Via del Lavatoio br. I. II. kat
Telefon 25-94.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete sliedeće vrsti osiguranja

I. Na ljudski život:

1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti.
2. Osiguranja miraza.
3. Osiguranja životnih renta.

II. Protiv šteta od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica industrijalnih poduzeća).
2. Osiguranja pokretina (pokuštva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.)
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sijena itd.)

III. Stakljenih ploča protiv razlupanja.

Zadruga imovina u svim poslovnim granama iznosi K 3,375.050.88
Prihod premija s pristojbama K 1,571.135.97
Isplaćene oštete od postanka zavoda K 6,400.996.52

Sposobni posrednici i akviziteri primaju se uz povoljne uvjete.

Zastupstvo za Šibenik i okolicu

VLADIMIR KULIĆ - ŠIBENIK

Naslov za brzojave: „JADRANSKA“

CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5
(Vlastita kuća).

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor —
Ljubljana — Metković — Opatija
Šibenik — Spljet — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno ve-
resijskog zavoda Kraljevine
Dalmacije plativi 1/11
kao i uvučene založ-
nice unovčuju se
kod

Jadranske Banke
u Trstu i svih
njezinih po-
družnica.

Dionička glavnica K 8,000.000. — Pribitva K 700.000

Jadranska Banka
Podružnica Šibenik.

Uložne knjžice. —
Pohrana i administracija
vrijednosnih papira. — Ku-
poprodaja tuzemnih i inozem-
nih vrijednosnih papira, te de-
viza i valuta. — Osiguranje efe-
kata proti gubitku na tečaju pri
vučenju. — Žiro računi i tekući računi.
Unovčivanje mjenica, dokumenata, odre-
zaka i izvučenih vrijednosnih papira. — Kre-
ditna pisma, čekovi, vaglia, naputnice. — Pre-
dumjovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice
srečke, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne
verzije.

Pretnici (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj
sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u
kojim se pretincama može držati svakovrsne vrijednosti.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice

:: „DALMATIA“ ::

uzdržava od 1. listopada 1913. sliedeće glavne pruge:

Trst-Metković A (poštanska)	Polazak iz Trsta ponedjeljak	u 5.— pos. p.
	povratak svake subote	„ 6.30 pr. p.
Trst-Metković B (poštanska)	Polazak iz Trsta u četvrtak	„ 5.— pos. p.
	povratak svakog utorka	„ 6.30 pr. p.
Trst-Metković C (poštanska)	Polazak iz Trsta u subotu	„ 5.— pos. p.
	povratak u četvrtak	„ 6.30 pr. p.
Trst-Korčula (poštanska)	Polazak iz Trsta svake sriede	„ 5.— pos. p.
	povratak u ponedjeljak	„ 6.30 pr. p.
Trst-Šibenik (poštanska)	Polazak iz Trsta u petak	„ 5.— pos. p.
	povratak u sriedu	„ 6.— pr. p.
Trst-Makarska (trgovačka)	Polazak iz Trsta svaki utorak	„ 6.— pos. p.
	povratak svake nedjelje	„ 1.15 pos. p.
Trst-Vis (trgovačka)	Polazak iz Trsta u subotu	„ 7.— pos. p.
	povratak svaki četvrtak	„ 7.15 pos. p.

LJETOVALIŠTE

MORE, HLAD, ZDRAVLJE, DIVOTA.

Opjevano Makarsko Primorje krije u sebi dražesti, koje, osobito u ljetu, privlače i opajaju čovječju dušu.

GRADAC
KOD MAKARSKE

biser je Jadranskog mora. Tko želi zdravlja i ugodnosti, neka ljeti pohri tamo u

Hotel Lavčenj

koji leži na moru, sa krasnom obalom. Hotel ima lijepe sobe za spavanje, izvrstnu kuhinju i podvorbu. Cijene umjerene tako da se ne boji nikakve utakmice.

Hotel je osobito prikladan za ljetovanje, a naročito se preporuča strancima kao izvrstno

— KUPALIŠTE —

Braća iz Herceg-Bosne, koja svake godine dolaze u naše primorje na kupanje, naći će u Hotel Lavčenj sve udobnosti i okrijepe.

I našim domaćima, koji obično traže ljeti odmora u tuzini, stavljamo na srce krasote našega primorja.

Hotel Lavčenj

Gradac kod Makarske

Ante Milošević p. Nikole
vlastnik. 16—30

KUPALIŠTE

Remington Standard

Jedan milijun pisaaćih strojeva

u porabi.

Model X i XI.

::: BEZ KONKURENCIJE :::

Podpuno

amerikansko pokuštvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 I kat
Telefon br. 17—70.

JOSIP ZAMOLA

ovlaštteni dekorativni slikar
u ŠIBENIKU

Bivši više godina u Trstu nalazi se sada već godinu dana u svom rodnom mjestu Šibeniku, gdje je radio kod raznih tvornica i privatnih radnja te kod Pomorskog Okružnog Zapovjedništva.

Preuzima svakovrstnu radnju uz vrlo umjerene cijene i najvećom brzinom izvedbe. Preuzima i radnje i izvan Šibenika bez povišice cijene. Dosta je obavijestiti ga jednom otvorenom dopisnicom na gore naznačenu adresu.

Preuzima važne slikarske radnje po crkvama, kazalištima. 19—30

MLIJEKO: kraljice i ovčije, čisto, naravno i sterilizirano, prodaje po 40 para litar, Uzorna Mljekarna J. Drezga.

VELIKA ZLATARIJA

GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Velaluka

::: ŠIBENIK. :::